

حیوان هوشمند

روبر مِرل

ترجمه پرویز شهدی

انتشارات وال

انتشارات وال

آدرس: تهران، صندوق پستی: ۱۷۱۵۶۶۴۶۹۳
تلفن دفتر انتشارات و مرکز پخش: ۰۲۱۳۲۲۱۵۰۳۸
www.whale-pub.com

عنوان اصلی

Robert Merle, *Un animal doué de raison*, Gallimard, 1977
چاپ اول (ترجمه روس با عنوان حیوان اندیشمند، انتشارات تهران، ۱۳۷۴)

حیوان هوشمند

روبر مرل

ترجمه پرو. شهدی

ویراسته مرح. به وال

مجموعه ادبیات / دیبر مجموعه / جاودید

مدیر هنری: محمدباقر جاودید / طراحی کتاب: ستود برو جاودید

ناشر: انتشارات وال

چاپ اول (ویراست دوم): ۱۴۰۲، دوم: ۱۴۰۳

تیراز: ۳۰۰ نسخه

شابک: ۹-۹۷۰۵-۶۲۲-۹۷۸

مرل، روبر، ۱۹۰۸-۱۹۰۴-۱۹۰۰-۱۹۰۰ شهدی، پروین، ۱۳۱۵-، مترجم

موضوع: داستان‌های فرانسوی، قرن ۲۰ م. / مشخصات ظاهری: ۵۹۳ ص.

ردی‌بندی کنگره: PQ ۲۶۴۰ / ردی‌بندی دیبری: ۸۴۲/۹۱۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۸۸۸۹۴۳۷

© تمام حقوق این اثر برای انتشارات وال محفوظ است. هرگونه استفاده تجاری از این اثر باید تکمیر آن به مرور صورت (چاپ، فریکس، صرب، تصویر و انتشار الکترونیک) بدون اجازه مکتوب نافرمانی شود.

یادداشت مترجم

دیرل؛ زندگی و آثارش

از روبر یرل تابه حال کتاب سای تعلیمی آخر هفته در زویدکوت^۱ (۱۹۴۹)، مرگ پیشه من^۲ (۱۹۵۲)، جزیره^۳ (۱۹۶۲)، احمد بن بلّا^۴ (۱۹۶۵)، مالویل^۵ (۱۹۷۲) و مادرپور^۶ (۱۹۷۵) به فارسی برگردانده شده است، بنابراین ^۷ هموطنان ما نویسنده ناشناخته‌ای نیست، اما متأسفانه در هیچ‌کدام از این کتاب‌ها با استثنای مقدمه کوتاهی در شبه و یکشبه ^۸ دریا، ذکری از نام و نشان و آثار و اندیشه و سبک نویسنده به میان ^۹ مده است، درحالی که به نظر من این حق مسلم خواننده است که وقتی کتابی پانصد-شصصد صفحه‌ای را برای مطالعه به دست می‌گیرد، یا حتی پیش از آن هنگام خرید کتاب، بداند که با چه کسی و با چه اندیشه و

۱. ترجمه فارسی با عنوان شبه و یکشبه در کتاب دریا.
۲. ترجمه فارسی با عنوان مرگ کسب و کار من است.

۳. L'île

۴. Ahmed Ben Bella

۵. Malevil

۶. Madrapour

حیوان هوشمند

شاید فلسفه‌ای سروکار دارد، و باز قدر مسلم است که این کار به عهده خواننده نیست که برود در کتاب‌ها و منابع دیگری این مشخصات را جست و جو کند، بلکه وظیفه مترجم است که زحمتی به خودش بدهد و چند کلمه‌ای به عنوان کلید و راهنمای درباره نویسنده و کتاب مورد نظر در اختیار خوانندگان بگذارد.

بریس مرل به سال ۱۹۰۸ در تبیه الجزایر به دنیا آمده است، تحصیل رتش در رشته زبان و ادبیات انگلیسی بوده و درجه دکتری دارد. سل. به. رن استاد در دانشگاه‌های تولوز، کان، الجزایر، روئان و نانت، به ترتیب پرداخته است. جایزه ادبی گنکور، که مهم‌ترین جایزه ادبی فرانسه است در ۱۹۴۹ برای کتاب تعطیلی آخر هفته در زویدکوت و جایزه فرازرب^۱ برای کتاب جزیره، به او اعطا شد. روپر-مرل داستان نویسی به مفهوم آن کلمه نیست، فردی اندیشمند و انسان‌دوست است که خود را در سرنوشت بشر و محیط زیستش، یعنی کره زمین مسئول و متعهد می‌داند. خوبیاد اعتراضش را در برابر ناهنجاری‌ها و فجایعی که توسط عده‌ای سودجو و انحصار طلب بر سر بشر می‌آید، در قالب داستان‌هایش به گرسنگی رساند. هرجا که ظلمی، ستمی و جنایتی نهفته و غالباً به نام آن دوستی و حفظ صلح و ثبات و امنیت زندگی انسان صورت گرفت، است، روپر مرل قاطع‌انه بر آن انگشت گذاشته و نقاب تزویر و خبائث را بر چهره عاملان ددمنش آن می‌درد.

تعطیلی آخر هفته در زویدکوت، شرح شکست در دنیاک سربازان متفقین در تنگنای دانکرک، در شمال فرانسه، هنگام حمله آلمان

بادداشت مترجم

نازی به فرانسه و شکست آن کشور است، فاجعه‌ای که بر اثر سردگمی و ندانمکاری مشتی سیاستمدار ابله، به بهای جان هزاران جوان برومند فرانسوی و انگلیسی تمام شد. مرگ پیشمند من است، نمایانگر چهره شیطانی یکی از بزرگ‌ترین جنایتکاران آلمان نازی به نام رودولف فرانتس هوس است که فرماندهی کشتارگاه وحشتناک آشویتس را به عده داشت. در پس شیشه^۱ (۱۹۷۰) پرده از حوادثی برمی‌دارد که در مه ۱۹۶۸ در فرانسه منجر به انقلابی واقعی شد که تمام ارکان قدیمی اجتماع فرانسه را لرزاند، درهم فروپیخت و به افسانه بتپرستانه دوگل خاتمه داد. جزیره، فریاد اعتراضی است علیه استعمار و استعمارگران.

روبر مول در لوپا، انسان‌های حمایت شده^۲ (۱۹۷۴) و رمان حاضر، حیوان هوشمند^۳ (۱۹۷۱)، به شیوه دیگری برای اجرای تعهد و مستولیت انسانی خویش و تراویث است: شیوه سیاسی-تخیلی. در این سه کتاب، تخیل نه به مفهوم اندیشه‌ای ناواقعی و تحقیق‌ناپذیر، بلکه بر پایه واقعیات عینی و پیش‌بینی حادث آینده به کار رفته است. واقعی که از سیاست توسعه طلبانه و سود-یانه جهان خواران بزرگ دنیا سرچشمه گرفته و اغلب حیات بشر را تغییر می‌نماید، پرتگاه زوال و نابودی پیش‌راننده است. پس در واقع تخیلی در کامی است، بلکه نوعی برداشت و تحلیلگری از حوادث و خیمی است نه زیرگوشی ما جریان دارد، و ما انسان‌های بی‌خیالی در-خواب-خرگوشی-فرورفته، با بی‌توجهی از کنار آنها گذشته، یا می‌گذریم.

مادر اپور قلمروی کاملاً خاص خود را دارد، که حقیقت تلغی و

1. *Derrière la vitre*

2. *Les hommes protégés*

3. *Un animal doué de raison*

حیوان هوشمند

مسئله اساسی زندگی هر انسان، یعنی مرگ و زندگی، در جامه تخيیل مطرح است. بررسی دردناکی است از ارزش حیات انسانی در برابر مسئله احترازانپذیر مرگ.

روز بر ما روشن نمی شود^۱ (۱۹۸۶)، رمان جنگی دیگری است درباره مأموریت زیردریایی فرانسوی اینفلکسیبل^۲؛ و راوی آن زندگی عادی خدمه زیردریایی را طی گشت عملیاتی هفتاد روزه روایت می کند. این رمان آشتفتگی مردان محروم از محیط عاطفی شان را نشان می دهد که محکوم هستند به زندگی مشترک در فضایی بسته و تنگ ربانیده اند روشنایی روز. میل با دوراندیشی درباره نقش بازدارندگی پسر سههای، آینده آن و خطراتی که ما را فرامی گیرد بحث می کند. بُن^۳ (۱۹۸۷) و متعلق به انسان^۴ (۱۹۸۹)، دو رمان بعدی او هستند که با موضوع اجتماعی و تخیلی منتشر شدند. میل لزاولخوده^۵ (۱۹۷۰) مجموعه ای ریختی را آغاز می کند با عنوان "دارایی فرانسه" که تا پایان عدم مشغول نگارش آن بود و در سیزده جلد منتشر شد.

روبو میل علاوه بر داستان نویسی، در دارالحقیق درباره تاریخ معاصر نیز چیره دست است. کتاب های موساده^۶ درباره نخستین مبارزات فیدل کاستر^۷ (۱۹۶۵) و بن بلا درباره زندگی و شیوه مبارزات قهرمان انقلاب الجزایر به رشته تحریر درآمده است، اخیر نیز بررسی دقیقی درباره تاریخ فرانسه را منتشر کرده است. در کنار کارهای ترجمه ای، جستارهایی در زمینه ادبی نیز دارد، از جمله اسکار وايلد،

1. *Le jour ne se lève pas pour nous* 2. *Inflexible* (S615)

3. *L'Idole* 4. *Le Propre de l'homme*

5. *Moncada, premier combat de Fidel Castro*

پادداشت مترجم

بررسی یک اثر و یک سرنوشت^۱ (۱۹۴۸) و اسکار وایلد یا "سرنوشت" همجنس‌گرایان^۲ (۱۹۵۵). میرل سرانجام در ۲۴ مارس ۲۰۰۴ زندگی را بدرود گفت. پس از مرگ میرل رمان منتشرشده تابستان گذشته در پریمرول^۳ به همت فرزندش در ۲۰۱۳ منتشر شد که نخستین اثر ادبی او محسوب می‌شود و آن را در دوران اسارت‌ش در استالگ (اردوگاه اسیان جنگی)، از ۱۹۴۰ تا ۱۹۴۲، نوشته است.

کتاب حاضر در چند سطر

کتاب حاضر که منوان اصلی آن حیوانی دارای قوّه تعقل است، همان طور که ببل^۴ نیز شد، در ردیف کتاب‌های سیاسی-تخیلی نویسنده است. آمیزه‌ای از حقایق علمی و بهائیات و سیده درباره دلفین‌ها و فاجعه‌ای جهان، م جنگ و یتیام.

پرویز شهدی

تهران، تاریخ ۱۳۷۳ - تابستان ۱۴۰۱

1. Oscar Wilde, *appreciation d'une œuvre et d'une destinée*
2. Oscar Wilde ou la "destinée" de l'homosexuel
3. Dernier été à Primerol

پیشگفتار

از زمان انتشار مرگ پیشاد است مدت زیادی گذشته است، اما هنوز هم خودم را سرزنش می‌کنم به علت کم توجهی نابخشودنی، پیشگفتاری برای آن ننوشت. هر تبلیغی تنبیه‌ی در پی دارد. وقتی خوانندگان خوب و مهربان، پائزده سی - از انتشار داستانم به مستند بودن آن شک می‌کنند، مجازات بی‌رحمانی برایم حساب می‌شود. با این‌همه، خیلی راحت بود چند لحظه در آستانه این تردید توقف می‌کردم و به آنها می‌گفتم: «همه‌چیز، سوانحِ دولف لانگ^۱، حقیقتی تاریخی است. هم زندگی اش و هم پیشه‌اش». و اما برای توصیف تاریخچه به وجود آمدن کارخانه آدم‌کشی آوشویتس، کاریک تاریخ‌نویس را انجام داده‌ام؛ با مراجعته به بایگانی نورنبرگ^۲، جزء‌به‌جزء و سند به سند، آن را بازسازی کرده‌ام.^۳

۱. Rudolf Lang، کارمند اس‌اس آلمانی و مأمور پلیس نازی‌ها. (و.ف.)

2. Nuremberg

۳. مرکز، آسناد و مدارک مربوط به یهودیان بین‌المللی را چندماه در ۱۹۵۱ در اختیار گذاشت.

حیوان هوشمند

در مورد حیوان هوشمند موضوع حقیقت و تخیل نیز هست، اما به شیوه‌ای دیگر. بیشتر مسئله "اسلوب" که رمان به آن تعلق دارد در میان است، و انگهی تعیین کردن معنی واقعی این واژه دشوار است. تازه اگر بخواهیم به دقت آن را مشخص کنیم، که خود آن نیز براساس رویدادها و ابداع‌های خود نویسنده پایه‌گذاری شده، برای خواننده واقعی سوال‌هایی پیش خواهد آمد. اینجا به سرگردانی خودم اعتراف می‌کنم مطمئن نیستم بتوانم محدوده مشخصی برای این کتاب پیدا ننم. بهترین کار در این شرایط، شاید حدس و گمان باشد، وقتی نمی‌توان سبک پنین آثاری را مشخص کرد، دست کم باید با تسامح زانرو نوع از راه را شخص کرد.

برای خواننده‌ای هیچ اطلاعی از مشخصات و ویژگی‌های پستانداران دریابی ندار، حیوان هوشمند در نگاه اول افسانه جلوه خواهد کرد به راستی این طور است؟ بله و خیر. به گمانم این پاسخ قانع‌کننده نخواهد بود، با ویرایش این نافی سبکی نیست که خاستگاه و اصالت آن معلوم است، مانند آنکه سیرانو دو برسزراک^۱ (ادمون روستان)، سویفت^۲، مک اورلان^۳، کارل چاپک^۴، جرج ارول، و ورکور^۵.

۱. نمایشنامه‌ای عاشقانه که در ۱۸۹۷ منتشر شد، نوشته (و.ف.) Cyrano de Bergerac.

۲. شاعر و نمایشنامه‌نویس فرانسوی (۱۸۶۸-۱۹۱۸)، نویسنده Edmond Rostand.

۳. Jonathan Swift (۱۶۶۷-۱۷۴۵)، نویسنده ایرلندی (و.ف.).

۴. اینجا یادآور می‌شوم که اثر عالی مک اورلان، به نام حیوان پیروزمند (*La Bête conquérante*)، حدود بیست سال جلوتر از مزمعه حیوانات اول منتشر شده است. قضایت در این باره را که مأخذی دارد یا برخوردی ساده به عهده منتقدان می‌گذارم.

۵. Pierre Mac Orlan (۱۸۸۲-۱۹۷۰)، نویسنده فرانسوی. (و.ف.).

۶. Karel Čapek (۱۸۹۰-۱۹۳۸)، نویسنده و نمایشنامه‌نویس اهل چک. (و.ف.).

Vercors (۱۹۰۲-۱۹۹۱)، با نام اصلی ژان بروتل (Jean Brunel)، خاموشی دریارمان مشهور اوست که در زمان اشغال فرانسه توسط نازی‌ها مخفیانه منتشر شد. (متترجم)

این نام‌ها آثار جالب توجهی را به یاد می‌آورند که رابطه انسان و حیوان را در ناکجا‌آباد به تصویر می‌کشند و در آنها بررسی شده است. در بیشتر موارد صحبت از حیوان‌ها به میان آمده است (پرندگان، اسب‌ها، یا خوک‌ها) که هوش کافی دارند و از چنان درک و هوشی برخوردارند که می‌توانند اراده انسان را در اختیار خود پگیرند و او را در نهاد یکی از گونه‌های خود درآورند؛ موجودی منحط، شهوتان و بی‌هم که جاناتان سویفت در یاهو^۱ تصویر وحشتناکی به ما ارائه داده است.

هدف ریدو، حاملًا با نوشته سویفت متفاوت است. در داستان حیوانات نابهنجام، «موئی را چنان نزدیک به انسان خلق کرده که می‌تواند زبان انسان را بسازد و بگیرد و از نظر نژاد و رستیک با انسان برابری می‌کند و می‌تواند نام را می‌ناسد. اینجا موضوع برتری حیوان بر انسان مطرح نیست، بلکه برادر بزرگی از سودجویی انسان از نیرو و کار می‌میمون، نتیجه گرفته شد که یک از ادادگاه‌ها، تروپی^۲ (نامی که ورکور برای میمون داستان خود پرگزیده) را به این حیوان به رسمیت بشناسد و نه انسان. از اینجای داستان به بعد، «ما» اهد کوشش‌های معنادار و شورانگیزی هستیم برای توصیفی راست و واقعی درباره چیستی انسان.

در رمان جنگ سمندرها^۳ کارل چاپک نیز، حیوان افسانه‌ای مطرح است، ولی شباهتش با اثر ورکور به همینجا ختم نمی‌شود. سمندرها، خلق شده چاپک، پستانداری دریایی است در آسیا،

۱. Yahoo؛ واژه‌ای ابداعی از سویفت و اشاره به موجودات افسانه‌ای در بخش چهارم سفرنامه گالیور (و.ف.).

2. *Les Animaux dénaturés* (1952) 3. tropi

۴. La Guerre des salamanders (*Válka s Mloky*)؛ یا جنگ با نیوت‌ها (و.ف.).

حیوان هوشمند

بسیار هوشمند و خیلی مهربان که دو دست هم دارد، به اروپا آورده می‌شود و پس از خو گرفتن با آب و هوای آنجا، انگلیسی یاد می‌گیرد و انسان از تعداد زیادی از آنها، برای ساختن بناهایی زیردریایی استفاده می‌کند، آن هم در شرایطی که هم بهره‌گیری برای کارهای طاقت‌فرسا از سیاه‌پستان و هم اردوجاهای کار اجباری را یادآور می‌شوند. سمندر، صرفه‌جو، پُرزاد و ولد و بسیار زحمتکش، به رغم تبع سه‌های "نژادپرستانه"‌ای که به او تحمیل می‌شود، رفتاره وشه و آگاهی‌اش را بهبود می‌بخشد، کارخانه‌هایی برای خودش زیر دری می‌سازد از مواد اولیه آن بهره می‌برد تا روزی که نیاز فوری برای افزایش سرعت ریستگاهش داشته باشد، چون جمعیتش مدام رو به افزایش امده، دامنه سواحل مستقر می‌شود و با منفجر کردن مناطقی بزرگ -را مریدا، آسیا و اروپا که پیش از آن حفاری و مین‌گذاری شده‌اند آنجا را رصانه می‌کند... بعد شهرها، دهکده‌ها و دشت‌هایی بسیار حاصلخیز را ب فرمی‌رونده و انسان وحشت‌زده می‌بیند که زمین رفته‌رفته مانند چرا -اغری^۱ زیر پايش کوچک می‌شود.

کتاب جنگ سمندرها در ۱۹۳۶ منتشر شد، مخاطر استعداد شگفت‌انگیز نویسنده و محتوای پیامبرگونه داستان سوره توجه زیادی قرار گرفت. این ویژگی‌ها عبارت بودند از مبارزه‌های مستعمراتی پس از جنگ، یکپارچه شدن دنیا، از بین رفتن فاصله‌ها میان کشورها، بمب اتمی و شاید هم مدرن شدن فوق العاده سریع ملت چین (که تا آنجا که به من مربوط می‌شود هیچ موضوع هشداردهنده و خطرناکی

۱. اثری از بالزاک به همین نام. مراد تکه چرمی جادویی است که با برآوردن هر آرزو صاحبیش کوچک می‌شود و سرانجام با آخرین آرزو خود و دارنده‌اش از بین می‌روند. (متترجم)

در آن وجود ندارد) که هشت، نه یا بیست سال پیش از رویدادهای شرح داده شده در داستان است. اشاره سربسته و مرموز بخش آخر به ویرانی‌های جنگ نیز، نشان‌دهنده این واقعیت است که چاپک نزدیک شدن آن را پیش‌بینی می‌کرد و خوشبختانه در آستانه آن از دنیا رفت و لذت دستگیری و شاید اعدامش را از جانی‌های نازی وقتی وارد پارگ شدند، گرفت.^۱

ایران کتاب من هم "رمانی است درباره حیوان‌ها". البته اگر مه‌بومش را ای خواننده اثرباشد درباره ارتباط میان انسان و حیوان، ولی حقیقتی که من در داستان توصیف می‌کنم، افسانه‌ای نیست و ارتباطش با این در مقاله‌ای واقع‌گرایانه گفته شده است. در روش مستندی که بواه داستان به کار برده‌ام، هیچ نهانی از شبکه ساختگی وجود ندارد. با راهنمایی خردمندانه و دوستانه دو دانشمند جانورشناس دریایی برجسته نیز، پل لودکر و زنگی بوسینل، توانسته‌ام اطلاعاتی واقعی درباره دلفین پر زیبتری معمولی^۲ "گردآوری کنم و فقط شرح رفتار و شیوه زندگی شان به روشن رمان‌گونه آورده شده است: اطلاعات آورده شده حقیقی هستند — البته آستانه داستانی که مستند بودن را از خیال‌پردازی جدا می‌کند.

حالا باید این آستانه را مشخص کنم. چون درس داشت که دلفین‌ها می‌توانند بعضی از واژه‌های زبان انسان‌ها را به طور جداگانه ادا کنند و معنی‌شان را هم بفهمند، اما در حال حاضر فقط می‌توان امیدوار بود که روزی از گفتن واژه به ساختن جمله برسند، پیشرفته

۱. در فرانسه رفته‌رفته به ارزش تئاتر و سینمای چک پی بوده می‌شد، اما باید با اندوه اضافه کنم که ترجمه فرانسوی جنگ سمندرها چند سال بعد، مورد استقبال حتی هزار خواننده هم قرار نگرفت.

2. *Tursiops truncatus*

حیوان هوشمند

تعیین‌کننده که به آنها اجازه خواهد داد در مدتی کوتاه به حرف زدن به زبانی کامل دست یابند.

همین جهشی به جلو است که من در رمان، انگار در حال انجام شدن باشد، ارائه می‌دهم. به تخیل هم اجازه داده شده دنباله واقعیت‌ها را بگیرد و آینده را به زمان حوال بیاورد. به همین دلیل است که تاریخ رویدادهای داستان من از ۲۸ مارس ۱۹۷۰ آغاز و در شب ۹ مرداد ۱۹۷۳ به پایان می‌رسد.

رمانی پیش‌گویانه؟ یا علمی-تخیلی؟ از نظر ظاهر بله، از دید واقع سرا به نیز، زیرا من بیست یا سی سال آینده را پیش‌بینی نمی‌کنم، اما این بسیار کوتاه، حداقل سه تا شش سال را - تازه کاملاً مطمئن ننمی‌نمم - این پیش‌بینی حقیقت داشته باشد. حتی در ایالات متحده امریکا هم همیشه فاصله‌ای زمانی میان کشف‌های علمی و انتشار همگانی شان هست. به ویژه وقتی پای کاوش‌هایی مهم در زمینه امنیت ملی در آن باشد.

افسوس که این امر واقعیت دارد. این دلفین دوست‌داشتی، چنین مهربان، با این‌همه قدرتی که دیگریست، او داده و، در عین حال، رفتاری ملایم و دوستانه نسبت به انسانها دارد، مورد آزار دیوانه‌وار آدمی قرار گرفته که می‌خواهد با تربیت این داردن و تحت کنترل خود درآوردن، وادارش کند بدز و حشت و نابود را در بندرهای ناوگان "دشمن" پخش کند. موضوعی که وقتی این زیردریایی‌های جاندار به کمک فرآگرفتن زبان انسان‌ها آن طور که می‌گویند به "مرحله عمل" برسند، می‌توانند زیان‌های فراوانی به بار بیاورند، موضوعی که کوشیده‌ام آن را با در نظر گرفتن اوضاع سیاسی کنونی دنیا مجسم کنم.

گمان نمی‌کردم با این کار به نوعی رمان که تازه در امریکا پا به

صحنه ادبیات گذاشته و استفاده شده، آن هم در آثاری ارزشمند، تزدیک شده باشم.^۱ در ژوئن ۱۹۶۷ که آخرین فصل کتاب را نوشتم چند کتاب در این زمینه از دوستم گلود ژولین^۲ دریافت کردم، با این درخواست که درباره شان مقاله‌ای در روزنامه لوموند بنویسم. آن وقت با خواندن آن کتاب‌ها پی بردم، همان‌گونه که ژولین در آثارش می‌آورد، بی‌آنکه خودم بدانم طی دو سال، رمانی سیاسی-تخیلی نوشته‌ام. چون مم این سبک جدید سیاسی-تخیلی است و من بی‌آنکه اطلاع داشته باشم داستانم در این سبک نوشته شده است. به این دلیل می‌گوییم " جدا ید" ³ پون در فرانسه رمان سیاسی-تخیلی از کمی پیش، خدا می‌داند چرا " بیه و از مدافعتاده" تصور می‌شود. جدید؟ از مدافعتاده؟ اعتراض می‌کنم که با این برداشت‌ها بیگانه‌ام. مهد به نظر من، دلیل و برهان قانونی برای " خاب یک موضوع یا ارزیابی اثر ادبی نیست.

آیا من با گفتن واژه مرکب " سیس-تغیلی" منظورم این بوده که نشان دهم به آن پاییندم؟ نه به طور کامل بهم ا در حیوان هوشمند عواملی حضور دارند که نمی‌توان از مفهوم سیاسو-تغیلی، آن‌گونه که دوستان ما در آن سوی اقیانوس اطلس به کار می‌برند جا اشان کرد؛ مثلاً رمانی درباره حیوان‌ها و پیروی از ست دیرینه ⁴ دارند که در فرانسه به یکدیگر پیوند دارند، همچنین پیش‌بینی ترکیبی از مسائل علمی و تاریخی، تحلیل رابطه دانشمند و دولت، مطالعه موازی رفتار دلفین‌ها و رفتار انسان‌ها.

نتیجه این استدلال‌ها پدید آمدن اثری است درباره دو گونه حیوان

۱. برای مثال، شماره چهار (Le Numéro Quatre) ایرونیگ والاس (Irving Wallace).

2. Claude Julien

حیوان هوشمند

و انسان. من بدون هیچ احساس شرمندگی این حرف را می‌زنم، زیرا چه در ادبیات و چه در زیست‌شناسی، هیچ مخالفتی با به‌هم‌آمیختن خون‌ها ندارم.

وانگهی در این آمیزه هیچ چیز تصنیعی وجود ندارد، این موضوع را حتی در احساس نسبت به ایالات متحده امریکا می‌یابم، زیرا اینجا در فرانسه سوال‌های زیادی درباره رمانم مطرح است. در ضمن، چه کسی می‌تواند نسبت به سیاست‌های ماجراجویانه اداره‌کنندگان این کشور وسیع درباره آینده کره زمین، نگران نباشد؟ هرچند این کشور براساس سوابق تاریخی بیان گذاشته شده است، این را خوب می‌دانم که مسائل مطروح شان در کتابم، از سوی بعضی از افراد خردمند به آسانی پذیرفته خواهد شد... باست کم این‌گونه تعبیر می‌شود که هیچ چیزی را ثابت نکرده‌ام. این کتب ماجرای علمی ثابت‌شده‌ای برای اعلام کردن به‌هم‌گان نیست، فقط یک استان است. مسائلی را در آن مطرح کرده‌ام ولی راه حلی برای آنها ارائه نداده‌ام.

روبر موول

پاریس، ۴ زوئیه ۱۹۶۷